

GEMEENTELEVEN

Protestantse Gemeente
Grave

MITRA

Fullservice Slijterij met een
breed assortiment aan
gedistilleerd en wijn.
Gespecialiseerd in Whisky
en speciaalbier

Mitra Slijterij Vermeulen - Hoofschestraat 18 - 5361EV Grave

VAN ZWAM *b.v.*
glas- en schilderwerken

Kooikersweg 1 • Postbus 89, 5360 AB Grave • T 0486-421333 • F 0486-421300

D
A
M
E
S
&
H
E
R
E
N

Kapsalon Riët

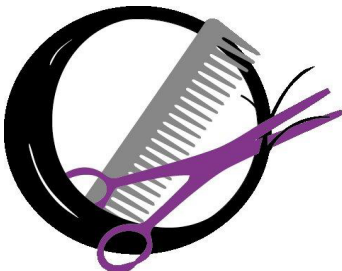
Essinklaan 66 5361 JT Grave

T. 0486 475 641

VANDEMOSSE
ASSURANTIËN

REGIOBANK GRAVE

Jean-paul
kapperskunst

Dames- & Herenkapsalon

22-10-2023 : **Mw. Ds. S. Lerrick, Grave**
Collecte : Solidaridad
Organist : Mw. G. Westervelt

29-10-2023 : **Ds. Baars, Ewijk**
Collecte : De Vrolijkheid
Organist : Dhr. H. Vromans

05-11-2023 : **Ds. Boer, Rhenen**
Bijzonderheid : **Oogstdienst**
Collecte : Oogstdienst
Organist : Dhr. K. de Wee

12-11-2023 : **Ds. Kroesbergen, Heumen**
Collecte : Diaconie
Organist : Dhr. H. J. Out

19-11-2023 : **Ds. De Koeijer, Heerewaarden**
Collecte : Warchild
Organist : Dhr. K. Ippel

26-11-2023 : **Mw. Ds. S. Lerrick, Grave**
Bijzonderheid : **Laatste Zondag Kerkelijk jaar**
Collecte : Eigen Diaconie
Organist : Mw. G. Westervelt

03-12-2023 : **Ds. Baars, Ewijk**
Bijzonderheid : **1^e Advent**
Collecte : Kinderfonds Mamas
Organist : Dhr. K. de Wee

10-12-2023 : **Mw. Ds. S. Lerrick, Grave**
Bijzonderheid : **2^e Advent**
: **Heilig Avondmaal**
Collecte : De Herberg Oosterbeek
Organist : Dhr. K. de Wee

17-12-2023 : **Ds. Van der Velden, Ede**
Bijzonderheid : **3^e Advent**
Collecte : Edukans
Organist : Mw. G. Westervelt

Alle Kerkdiensten beginnen om 10.00 uur tenzij anders is vermeld. Indien u gebruik wilt maken van vervoer, kunt u op de avond voor de dag dat het nodig is, contact opnemen met Liesbeth van Rhijn: 0486-420563. Bij afwezigheid van Liesbeth van Rhijn kunt u contact opnemen met Jan Hoiting: 06-55 55 63 29.

Voorwoord

Op weg naar Jeruzalem!

U zult net als ik geschrokken zijn van de terreuraanvallen op Israël vorige week zaterdag (op het moment van schrijven).

En u zult waarschijnlijk ook uw hart vast houden wat daar uit voort zal komen. Een wereldoorlog lijkt dichterbij dan ooit niet alleen in het Midden-Oosten. Ook de terreur wereldwijd lijkt op veel sympathie en medewerking te kunnen rekenen. Ik wil hiermee geen angst verspreiden, integendeel. Hoe meer ik mij verdiep in de achtergronden van zaken die in het nieuws worden gepresenteerd, hoe minder hoopvol ik word. Waarheid, hoop en vrede zijn niet vanzelfsprekend, ze zijn bovennatuurlijk. In de wereld blijkt elke keer weer dat het recht van de sterkste nog steeds geldt. Wie de waarheid vertelt, wordt de mond gesnoerd.

Wie vrede probeert te stichten wordt uit de weg geruimd. Het enige waar we ons aan vast kunnen houden is waarheid, hoop, liefde en vrede. Maar hoe dan? De waarheid zoeken en hoog houden. Een bekende uitspraak is: 'Het eerste slachtoffer in een oorlog is altijd de waarheid.' Dat klopt. Het omgekeerde is ook waar. De weg naar echte vrede begint bij waarheid. Dat zou mijn eerste aanmoediging zijn: laten we met elkaar de waarheid zoeken. Vandaaruit ontstaat er hoop op oplossingen waarin we liefdevol en rechtvaardig een weg, Zijn weg kunnen vinden. Een weg die naar vrede leidt. Het begint dus altijd bij

onzelf. Waarheid vinden in onszelf. Gods rust en stilte vinden in onszelf en bij elkaar. Vrede vinden en stichten. Ter overweging een pelgrimspsalme, een psalm die ons de weg wijst richting Jeruzalem, stad van de hemelse vrede.

Psalm 131

Een pelgrimslid van David

Heer, niet trots is mijn hart,
Niet hoogmoedig mijn blik.
Ik zoek niet wat te groot is voor mij en te hoog gegrepen.
Nee, ik ben stil geworden,
ik heb mij ziel tot rust gebracht.
Als een kind is mijn ziel in mij.

Israel, hoop op de Heer
Van nu tot in eeuwigheid.

Laten we juist nu op Hem hopen en bidden om vrede.

Shalom en Godszegen.

Scarlett

Uitnodiging gemeenteochtend

De kerkenraad nodigt u van harte uit voor de gemeenteochtend op **zondag 22 oktober** a.s.

Aansluitend aan de koffie na de dienst, zo rond de klok van 11.30 uur, willen we u graag bijpraten over een aantal zaken én uw mening vragen.

Twee onderwerpen staan hierbij centraal:

Contract met Scarlett Lerrick: vanaf november 2022 heeft Scarlett als ZZP-er een contract met ons. Dit moet omgezet worden in een arbeidsovereenkomst conform de eisen, die de landelijke PKN hieraan stelt. We bespreken graag met u welke consequenties dit heeft voor onze kerk.

Viering Heilig Avondmaal: met een kleine groep gemeenteleden is dit jaar, in het kader van het landelijk thema 'Aan Tafel' gesproken over de wijze waarop we het Heilig Avondmaal vieren. Daarover praten we graag met u door. Hoe ervaart u de wijze waarop we het

Heilig Avondmaal vieren? Wat zou u daar graag in willen veranderen of juist niet? Aan de hand van een aantal stellingen bespreken we dit in kleine groepjes.

Uiteraard is er deze ochtend ook alle ruimte om andere vragen in te brengen. Dat kan tijdens de rondvraag, maar u kunt uw vraag ook vooraf bij de kerkenraad neerleggen.

Om ervoor te zorgen dat u niet met rammelende magen meepraat en -denkt, zullen we een extra aangeklede koffie/thee verzorgen.

We hopen velen van u te ontmoeten op 22 oktober!

Hartelijke groet,

de kerkenraad

Van de kerkenraad

Bastiaan Ragas

Hoe ga je in godsnaam met het leven om? In een tijd vol onzekerheden, onrust en verandering zoekt Bastiaan Ragas naar antwoorden in een eeuwenoud verhaal. Bas neemt jou mee door de Bijbel met muziek van Bach tot Presley, humor, ontwapende kwetsbaarheid en confronterende dialogen. Een reis door het meest geciteerde en misschien wel onbegrijpelijkste boek ter wereld.

Markant theater Maashorst, Markt 32, Uden

Dinsdag 19 december, 20.15 uur

Kaartjes kosten bij het theater € 25,00 per stuk. Via de kerk kosten de kaarten **€10,00** per stuk.

Kaarten zijn te koop door een mail te sturen naar:

pkngrave@outlook.com

Je krijgt dan via de mail een betaalverzoek.

Reserveren van een kaartje kan ook via de intekenlijst in de hal van de kerk.

TOELICHTING BIJ DE COLLECTES

22 OKTOBER SOLIDARIDAD

Solidaridad helpt handel eerlijk te maken. Boeren en arbeiders in ontwikkelingslanden worden zo in staat gesteld hun eigen inkomsten te verdienen. Een inkomen waarmee ze eten kunnen kopen en waardoor hun kinderen naar school kunnen o.a. Max Havelaar koffie en Oké-fruit zijn bekende initiatieven van eerlijke handel.

29 OKTOBER STG. DE VROLIJKHEID (voor kinderen AZC Grave)

Stichting De Vrolijkheid geeft extra aandacht aan kinderen en jongeren in Nederlandse asielzoekerscentra. Deze jonge vluchtelingen zijn afkomstig uit landen waar geweld en onderdrukking tot het dagelijks leven horen. Ze hebben hun vertrouwde leven achter zich moeten laten. Hun bestaan in Nederland blijft vaak nog jarenlang uiterst onzeker. Voor deze jongeren organiseert de Vrolijkheid samen met bewoners in het AZC creatieve activiteiten. Zodat ze weer even kind kunnen zijn.

5 NOVEMBER STEUNFONDS VAN HET ZUIDEN

De stichting heeft ten doel: de bevordering van het kerkelijk leven in alle gemeenten van de Protestantse kerk in Nederland die gelegen zijn in de provincie Noord-Brabant en Limburg. Onze kerk mocht zowel in 2013 als in 2022 van de stichting een fors geldbedrag ontvangen toen de kerk gerestaureerd werd. Daarom vinden wij het belangrijk om voor deze stichting te collecteren.

12 NOVEMBER DIACONIE

De diaconie van onze kerk betaalt onder meer de bos bloemen, die elke zondag met een groet vanuit ons aan iemand bezorgd wordt. Ook bekostigt de diaconie de Paas- en Kerstpresentjes voor de ouderen van onze gemeente en draagt zij bij in de kosten van het pastoraat.

19 NOVEMBER WARCHILD

Warchild zet zich wereldwijd in voor een beter leven van honderdduizenden kinderen in oorlog. Er wordt geholpen met het verwerken van hun ingrijpende ervaringen, het weer contact durven maken met andere mensen en het opbouwen van zelfvertrouwen. Warchild zorgt ervoor dat de kinderen onderwijs krijgen of een vak leren en creëert een veilige omgeving. Kinderen hebben daar recht op.

26 NOVEMBER LAATSTE ZONDAG VAN HET KERKELIJK JAAR

De opbrengst van de collecte is voor onze eigen gemeente

3 DECEMBER KINDERFONDS MAMA'S

Iedereen weet dat de kinderen in Zuid-Afrika het zeer slecht hebben. De meeste kinderen worden daarom ook niet oud, gelukkig is daar Kinderfonds Mama's. Samen met ruim 2.000 lokale mama's worden er 50.000 kinderen verzorgd. Deze mama's helpen de meest kwetsbare kinderen om veilig, gezond, goed opgeleid en sociaalvaardig te worden. Ondanks het feit dat er nu al ruim 50.000 kinderen worden geholpen zijn er nog meer dan 10 miljoen kinderen in onmenselijke armoede.

Collectebonnen

Er zijn collectebonnen verkrijgbaar ter waarde van €1,25 en €2,00 in vellen van 20 stuks (resp. €25,00 en €40,00) door storting van het bedrag op het bankrekeningnummer van het College van Beheer van de PKN Grave, onder vermelding van het aantal vellen en het soort bonnen.

Wilt u voorafgaand aan de overmaking een mail sturen naar Janny Ramp, zodat zij weet dat er een overschrijving tbv collectebonnen aan komt?

Inlichtingen over de collectebonnen:

J. Ramp

E-mail: pkngrave.betalmeester@gmail.com

20 augustus Irma Hogervorst
27 augustus Wim de Bruin
03 september Abdolmehdi Zahirian
10 september Irma Hogervorst
17 september Wil en Simon Brussaard
24 september Willy v.d. Bult
01 oktober Coby Blomsma
08 oktober Wabe Braam
15 oktober Riekje Hoefman

Bloemengroet

Ledenadministratie

Hierbij geef ik de mutaties door, voor zo ver deze bij mij bekend zijn.

Overleden

16-09-2023: Mevr. R. van Steenbergem-Brugmans

Verhuisd

Mevr. J. J. Jetten, naar Nijmegen

Mevr. B.G. de Boer, naar Werkendam

U kunt mij als volgt bereiken:

Postadres: Postbus 68, 5360AB Grave

Of per e-mail: pkngrave.la@gmail.com

Met vriendelijke groeten,

Petra Jetten

Opbrengst collectes

 Protestantse Kerk	Opbrengsten collectes t/m 8 oktober 2023	Diaconale doorzend- collecte	Uitgangs- collecte eigen kerk	Extra collecte onderhoud kerkgebouw
Datum	Collecterooster 2023	Opbrengsten		
6-aug	Vrienden v/h Tweede Huis	€ 52,50	€ 57,10	
13-aug	WVH Mariam van Nijmegen	€ 78,20	€ 86,10	
20-aug	Vrienden van De Hoop	€ 61,50	€ 104,25	
27-aug	Diaconie (<i>nader te bepalen</i>)	€ 70,90	€ 67,15	
03-sep	Kinderhulp Nederland	€ 71,45	€ 74,95	€ 73,10
10-sep	Het Passion	€ 52,15	€ 59,45	€ 56,80
17-sep	Ned. Rode Kruis (<i>Giro 6868-Marokko</i>)	€ 79,35	€ 53,55	€ 45,10

24-sep	Steunfonds Prot. in het Zuiden	€ 29,30	€ 58,00	€ 26,55
01-okt	Protestantse Kerk (Israëlzondag)	€ 50,05	€ 62,95	€ 52,85
08-okt	Stichting GAIN (Schoenendoosactie)	€ 46,90	€ 74,05	€ 45,30
		€ 592,30	€ 697,55	€ 299,70

17-sep	De diaconie heeft doorzendcollecte (<i>Giro 6868-Aardbeving Marokko</i>) aangevuld tot € 150,00
28-sep	De diaconie heeft € 150,00 naar de Stichting Ikusasa overgemaakt voor ons sponsorkind Ziyaad

Lief en Leed

In memoriam

Op 16 september jl. is Rika van Steenbergem-Brugmans overleden.

Rika is overleden in het Leijgraafhuis in Cuijk. Ondanks het feit dat Rika al een tijd achteruit ging, is zij toch nog redelijk plotseling overleden. 'Toevallig' had de verzorger de avond ervoor Psalm 23 aan haar voorgelezen. 'De Heer is mijn herder, mij ontbreekt niets'. Daarmee zijn Rika Gods bemoedigende woorden toegesproken vlak voor haar overlijden. God was bij Rika toen zij stierf en God was bij haar toen zij leefde. Wij kennen Rika als een trouwe kerkganger. Zij kwam ook altijd vroeg naar de kerk en zat al die jaren dat ze naar de kerk in Grave ging op dezelfde plek. In eerste instantie alleen, maar na een tijdje trok Coby, die ook altijd vroeg in de kerk zat, de stoute schoenen aan en ging naast haar zitten. Sindsdien zaten zij elke zondag naast elkaar. Zaterdag kwam Coby altijd even bij Rika langs. Niet voor de taart, maar die had Rika nou eenmaal altijd. Totdat Rika naar het Leijgraafhuis moest. Vanaf toen heeft een aantal gemeenteleden zich ingezet om Rika elke zondag op te halen en weer thuis te brengen. Want Rika ging zo graag naar de kerk, dus hebben lieve mensen dat voor haar gedaan. Tijdens de kerkdienst werd Rika vergezeld door Coby en Corrie, die haar ook hielpen met het opzoeken van de liederen en de collectebonnen. Als Rika dat tenminste toeliet. Wat heel vaak niet het geval was. Maar het zijn juist deze eigenaardigheden die we ons blijven herinneren. De hulp is altijd met liefde aangeboden en de familie heeft daar veel

dankbaarheid over uitgesproken. Het was voor ons niet altijd makkelijk om hoogte van Rika te krijgen. Ze was soms best op zichzelf. Maar haar kinderen hebben levendig en met heel veel liefde verteld over hun jeugd en over hoe Rika vroeger was als moeder. Rika heeft heel hard gewerkt in haar leven. Ze was een lieve en zorgzame moeder. Er waren wel duidelijke regels en iedereen moest meehelpen in huis. Er was ruimte om jezelf te kunnen zijn, zo niet dan maakte Rika die ruimte. Er was altijd veel aandacht voor verjaardagen en feestdagen. De levendigheid van Rika spreekt uit de herinneringen: elke avond vissen in de Maas, vakanties met de boot, altijd mensen over de vloer.

Rika was gastvrij en er at altijd wel iemand mee. Rika hield van spelletjes, ook op de computer en zij had veel hobby's: Koken, bakken, breien, bloemschikken, tuinieren.. Rika heeft het leven met beide handen aangepakt.

'Groot in eenvoud' staat er op de rouwkaart. Een treffende beschrijving voor Rika. Drie liederen (Abba Vader, Blijf mij nabij en Vrede zij u), 1 bijbeltekst (Psalm 27) en 1 gebed voor haar kinderen liet zij na voor haar uitvaartdienst. Het zegt eenvoudig alles over haar grote geloof.

Toen wij ter voorbereiding Psalm 27 lazen vroeg ik de familie wat zij herkenden in deze Psalm. Bescherming, was het antwoord. Rika zocht en vond haar bescherming bij God. Zij schulde bij God. Ondanks alle tegenslagen, alle moeilijkheden, gemis en verdriet en heel hard werken, vond Rika geborgenheid bij God. Ondanks de plaatsen waar zij haar plek niet meer kon vinden, wist zij zich thuis bij God en verlangde zij te zijn in het huis van de Heer, zoals er staat in Psalm 27. Rika getuigt aan ons allemaal, dat God haar tot een hulp is geweest. Dat Hij haar heeft beschermd, haar de weg heeft gewezen. Dat zij alleen was en toch niet – want God was bij haar. Rika getuigt met de keuze van Psalm 27: De Heer is mijn licht en mijn behoud, wie zou ik vrezen?

We wensen de familie, de kinderen en kleinkinderen heel veel warmte en sterkte toe.

Op 5 november, tijdens de oogstdienst, wordt de kerk weer versierd met biologische groenten en fruit van onze bio boeren uit Reek: Meino en David Koning. Na de dienst worden groenten en fruit "geveild" door onze bekende veilingmeester, Frank van Den Dool. De opbrengst is voor de kerk. Neem dus extra geld mee om mee te kunnen doen met de biedingen. Super biologisch, dus super gezond!

Nieuws van de diaconie

Kerk in Actie heeft afgelopen zomer de verschillende diaconieën in den lande geadviseerd om een keuze te maken in de te ondersteunen landen. Als we voor een bepaald land kiezen dan kan Kerk in Actie gericht informatie sturen over dat land, waarmee de gemeentes hun leden beter kunnen informeren over het land waarvoor gecollecteerd wordt.

Wij hebben gekozen voor Moldavië. Het armste land van Europa.

Moldavië: oppervlakte: 33.851 km² (bijna driekwart van Nederland)
inwoners: 3.364.596 in 2020
taal: Roemeens en Russisch
religie: 90,1% orthodox, 2% protestant, 7,3 % overig
belangrijkste bron van inkomen: landbouw
hoofdstad: Chrisnau

De werkzame generatie vertrekt veelal naar het buitenland om geld te verdienen. Ouderen en kinderen blijven achter, zonder de directe steun van hun familie. Dorpen worden onleefbaar. De eenzaamheid is groot. Kerk in Actie ondersteunt kerken en christelijke organisaties die naar kwetsbare kinderen, ouderen en vluchtelingen uit Oekraïne omzien. Kinderen worden na schooltijd opgevangen en

krijgen ondersteuning bij hun huiswerk en krijgen de aandacht die ze nodig hebben. Ouderen die zorg nodig hebben worden geholpen bij hun dagelijkse behoefte. Alles wordt zoveel mogelijk via diaconale programma's van lokale kerken uitgevoerd. Jongeren wordt gevraagd om klusjes voor de ouderen te doen en ouderen op hun beurt gevraagd om de jeugd te ondersteunen. Zo wordt de eenzaamheid minder en de dorpen leefbaarder en probeert men de cirkel van uitzichtloosheid te doorbreken.

Gedicht uit folder van Kerk in Actie door Coen Poort.

Mensen gevraagd

Mensen gevraagd om de vrede te leren, waar geweld door de eeuwen model heeft gestaan.

Mensen gevraagd die wegen markeren, waarop alles wat leven heeft verder kan gaan.

Mensen gevraagd om de noodklok te luiden en om tegen de waanzin de straat op te gaan.

Mensen gevraagd om de tekens te duiden, die alleen nog moedwillig zijn mis te verstaan.

Mensen gevraagd om hun nek uit te steken, voor een andere tijd en een nieuwe moraal.

Mensen om ijzer met handen te breken, ook al lijkt het ondoenlijk en paradoxaal.

Mensen gevraagd die in naam van de vrede voor behoud van de aarde en al wat leeft.

Wapens het liefst tot ploegscharen smeden voor de oogst die aan allen weer overvloed geeft.

Mensen gevraagd, er worden mensen gevraagd,
dringend mensen gevraagd, mensen temidden van mensen gevraagd.

Tot zover dit eerste bericht over de keuze die we hebben gemaakt als diaconie. We hebben in het collecterooster van volgend jaar Moldavië vier keer opgenomen.

Wit u het project extra ondersteunen dan kunt u dat tussentijds doen door een overboeking naar bankrekeningnummer diaconale raad Grave: NL72 ABNA 0523820992 ovv Moldavië.

Boeken- en platenmarkt

In het vorige Gemeenteleven las u al een berichtje over de aanstaande boeken- en platenmarkt. Het is nu bijna zover, dus we herinneren u graag aan de inleverdata voor boeken en platen. In eerste instantie hadden we twee donderdagavonden opgenomen in dit overzicht, omdat het koor Cantate Deo dan toch repeteerde in de kerk. Nu het koor verhuisd is naar de dinsdagavond, hebben we een van die donderdagavonden omgewisseld voor een dinsdagavond.

U kunt uw boeken en elpees of singletjes inleveren op de volgende dagen:

dinsdag 24 oktober: 19.00 – 20.00 uur

zondag 29 oktober voor en na de dienst

dinsdag 31 oktober: 14.00 – 16.00 uur en 19.00 – 20.00 uur

donderdag 2 november: 19.00 – 20.00 uur

Liever inleveren op ander tijdstip? Dat kan ook. Wel even van tevoren bellen met 06-14062391 om een dag en tijdstip af te spreken.

Wat kunt u precies inleveren?

Elpees en singletjes

Boeken: romans, hobbyboeken, geschiedenisboeken, kinderboeken etc etc.

Wat kunt u **niet** inleveren?

Encyclopedieën en beschadigde boeken.

De oproep om boeken en platen in te leveren geldt ook voor uw vrienden en kennissen, dus geef het door, geef het door.

Boeken & platenmarkt

De Bagijnenkerk
.....

*Zaterdag 4 november
11-17 uur
Bagijnenstraat 1
5361 EM Grave*

Dienstenveiling

In de vorige editie van Gemeenteleven kon u lezen over een 'dienstenveiling', een actie bedacht door de commissie fondsenwerving. Het idee is dat u een dienst af kunt nemen en dat het bedrag, dat u daarvoor betaalt, in zijn geheel ten goede komt aan onze kerk.

We hebben al een aardig lijstje aan diensten, die u af kunt nemen:

Ramen lappen

Boodschappen doen

Een rit naar het ziekenhuis

Een boom omzagen

Een heg snoeien

De tuin winterklaar maken

Een appeltaart bakken

Een aanhangwagen huren

De prijs is in onderling overleg af te spreken, maar een richtprijs voor de diensten/klussen is € 15,00 per uur. Wilt u een van bovenstaande diensten afnemen, mail dan naar pkngrave@outlook.com. Laat het ook weten als u zelf een dienst wil aanbieden!

Een bijzondere dienst is geknipt te worden door een professionele kapster. Hiervoor kunt u zich apart inschrijven. De kapster, Gerrie Dijkink, zal op 2 en 16 november vanaf 10.00 uur 's morgens in de kerk knippen. U kunt hiervoor een afspraak maken met Gerrie via gerriedijkink@gmail.com of 06 - 24 45 00 51. De kosten van een knipbeurt bedragen €20,00, maar meer geven mag natuurlijk altijd!

Dienstenveiling omgekeerd

Misschien denkt u, na het lezen van bovenstaande, wel dat u heel graag iemand in wil schakelen voor bepaalde klussen, die u niet in het lijstje hierboven ziet staan. Dat kan! We willen een 'vraag en aanbod' lijst of bord maken, waar u uw eigen klus of vraag op aan kunt bieden. Tijdens de gemeenteochtend van 22 oktober a.s. zullen we dit nog verder uitleggen.

Laatste zondag van het kerkelijk jaar

In de dienst van 26 november herdenken we de gemeenteleden, die ons ontvallen zijn. We noemen hier alvast hun namen:

9 april

Mevr Ohlen, 88 jaar

21 mei

Mevr. De Rijk- Ellen, 93 jaar

9 juli

Mevr. Coby van 't Geloof, 89 jaar

16 juli

Mevr. Sjoukje Roseboom, 81 jaar

16 september

Mevr. Rika van Steenberg, 76 jaar

Ze verdwijnen niet, onze dierbare overledenen.

Wij verdwijnen niet.

Ze zijn thuis, wij zullen thuiskomen.

De afstand doet verdriet.

We voelen een gemis.

Maar kwijt zijn ze nooit.

God heeft ze gevonden.

Ze zijn thuis.

Vrijwilliger in de kerk

Via Karel de Wee ben ik gevraagd om een stukje over mijzelf te schrijven voor het kerkblad 'Gemeenteleven'. Net als Karel moest ik ook even slikken om de moed ervoor op te brengen.

Ik ben op 3 mei 1954 geboren in Holten (Ov) in een zomerhuisje. Mijn ouders waren Hervormd. Ik heb een oudere zus en twee jongere broers. Mijn vader was buschauffeur. In de winter hadden we het hele huurhuis tot onze beschikking, maar gebruikten we het niet helemaal, omdat het o.a. te duur was in de stookkosten. In de zomer waren er altijd gasten, die dan het grootste gedeelte van het huis hadden, maar door veel gasten werd ik vaak verwend. Hier heb ik leuke herinneringen aan. Toen ik zeven jaar was zijn we verhuisd naar een groter huis aan de andere kant van Holten. Daar hebben mijn ouders veel plezier gehad met hun gezamenlijke hobby: boeren. We moesten vaak helpen, maar ik heb er een mooie jeugd gehad en kom nog altijd graag in Holten alwaar nog veel familie van mij woont.

Ik heb in Holten op de lagere school met de bijbel (nu P.C. basisschool De Regenboog) gezeten. Daar zat ik in de klas met o.a. Gerrie Drent (Dijkink). We zijn elkaar na de lagere school uit het oog verloren. Totdat ik op een zaterdag in Grave onze kinderen van een uitstapje van de Kindernevendienst kwam ophalen en mij iemand riep. Dat was dus Gerrie. Vanaf dat moment zijn we dik bevriend met elkaar.

Ik ben geen trouwe kerkgangster, maar was in de jaren zeventig-tachtig pastoraal medewerkster in Mill. Sinds 2017 ben ik weer wat actiever bezig voor de kerk en ben ik onder meer weer contactpersoon in Mill en Sint Hubert. Verder verzorg ik sinds 2021 het preek- en organistenrooster voor onze kerk en zit daardoor ook in diverse commissies. Ik doe dit alles met veel plezier en het zijn fijne teams om mee samen te werken.

Na de middelbare school ben ik gaan werken als administratieve kracht tot aan mijn huwelijk.

Toen ik 20 jaar (1974) was ben ik getrouwd met Ab en heb mijn administratieve baan in Deventer opgezegd vanwege de grote afstand, omdat we in Mill gingen wonen. We hebben het samen heel goed gehad en hebben twee lieve kinderen, Annelies (1978) en Kees (1980), gekregen. Voordat ik kinderen kreeg heb ik nog een tijdje gewerkt bij Systeembouw Vermeulen N.V. in Mill en ben (vind ik zelf) in de gelukkige omstandigheid geweest dat ik mijn werk heb opgezegd toen Annelies werd geboren. Zo heb ik volop kunnen

genieten van het opgroeien van onze kinderen. Destijds heb ik vrijwilligerswerk gedaan, zoals actief bestuurslid bij de kinderspeelzaal van Mill, zelfs als invalleidster. Dat kon toen allemaal zonder diploma. Ook ben ik actief geweest in de oudercommissie van de lagere school in Mill en in de Technische Commissie van de badmintonclub Mill. Helaas heb ik het badmintonnen moeten opgeven vanwege een ernstige schouderblessure.

In september 1992 ben ik heringetreden bij de WOB (Waterleidingmaatschappij Oost Brabant) nu Brabant Water NV. Ik ben begonnen in Boxmeer en heb daarna in Veghel gewerkt. Eerst bij Distributie en daarna bij Productie. We hebben met 2 fte's de gehele administratie voor Productie Noord opgezet. Dat was een leuke en uitdagende klus.

Ik heb er met veel plezier gewerkt, totdat ik wegens een reorganisatie mee moest naar Breda. Dit kon ik toentertijd niet opbrengen en kreeg dus mijn ontslag.

Daarna heb ik nog een jaar als receptioniste/telefoniste gewerkt bij de GGZ in Boxmeer. Na één jaar moest ik daar ook weer weg wegens bezuinigingen; sinds 1 december 2013 heb ik geen betaalde baan meer gehad.

Momenteel tennis, wandel en fiets ik graag. Ik wandel meestal met Nordic Walking stokken om mijn knieën te ontlasten. Tuinieren is ook iets wat ik graag doe. Het liefst ben ik lekker buiten bezig. Dat geeft me rust. En natuurlijk, niet te vergeten, zing ik graag in het Millse Pop- en Musicakoor 'VoiceMill', waar ik ook bestuurslid ben.

Ook ben ik nog actief bij Welzijn Ouderen Mill waar ik elke vrijdagmorgen vrijwilligerswerk doe. Ik verzorg daar de administratie voor de activiteiten en vrijwilligers.

Zoals ik in het begin al schreef, heb ik samen met Ab een heel fijn leven gehad. Ab heeft helaas een zeer zeldzame ziekte (Amyloidose) gekregen. Na een paar chemokuren heeft hij een stamceltransplantatie gehad. Dit is hem helaas fataal geworden. Op 8 mei 2008 is hij vrij onverwacht overleden.

Ab heeft de geboorte van ons eerste kleinkind Steije nog mee mogen maken. Hij had zich erg verheugd op kleinkinderen, maar heeft maar heel kort kunnen ervaren hoe het was om opa te zijn. Ik heb daarna nog drie kleinkinderen (Maud, Jurre en Lot) gekregen. Dat vond ik hele mooie, maar ook moeilijke momenten, omdat die zo dubbel voelden.

Eind 2012 heb ik mijn vriend Henk leren kennen en we hebben een fijne latrelatie. We houden allebei van fietsen en kamperen wat we dan ook regelmatig doen.

Samen hebben we 4 kinderen en 12 kleinkinderen.

Een paar keer per jaar zijn we met de hele bubs bij elkaar en daar genieten we van en voelen ons dan heel rijk.

Mijn motto: Life goes on.

Graag geef ik het 'estafettestokje' door aan Gerrie Dijkink

Riekie Hoefman

Oproep

Op 11 september jl. was ik aanwezig bij een vergadering van Kerk en Vluchteling in Nijmegen. Daar kwam het verzoek om winterjassen in te zamelen voor vluchtelingen.

Hebt u winterjas(sen) over, die u wilt afstaan, dan kunt u een afspraak met mij maken.

Jan Hoiting

jalohoiting@hotmail.com

06 - 55556329

Ingezonden IWAG

Met blijdschap kan de IWAG u laten weten dat Medhij en zijn twee kinderen een woning toegezegd hebben gekregen in Cuijk.

Eind oktober krijgt Medhij de sleutel. Zijn voorkeur gaat ernaar uit om de kerkdiensten in Grave te blijven volgen.

Met spanning wacht Neda op de uitslag van de rechtbank inzake haar verblijfsvergunning. Samen met de kerkenraad is de IWAG voor hen aan het werk geweest om in hun processen (zover in ons vermogen) bijstand te verlenen.

Verder is de IWAG bezig om samen met de St de Vrolijkheid een traktatie te verzorgen voor de kinderen op het AZC te Velp.

Ook zoekt de **I**nterkerkelijke **W**erkgroep **A**sielzoekers **G**rave nog naar een voorzitter. We zoeken iemand die goed met de gemeente/overheid kan communiceren.

Namens de Interkerkelijke Werkgroep Asielzoekers Grave

Jan Hoiting
06 - 55556329

Justitiepredikant Arjen Kwantes werkt met de Bijbel in de bajes

'Het gaat erom dat we méns blijven'

Door Peter Siebe

3 oktober 2023 - 'Juist hier in de inrichting heb ik God teruggevonden', vertelt Theo*. 'Ik wist me geen raad met mijn leven. Toen zei iemand tegen me: "Ga maar eens mee naar de kerkdienst". Dat heb ik gedaan. En daar heb ik liefde gevonden.'

Samen met vijf andere mannen zit Theo in de kring met 'de dominee', justitiepredikant Arjen Kwantes. Het ziet er gewoon en gezellig uit: keukentafel met kleedje, koffiepote en koektrommel. Met op tafel een gewone Bijbel: de Bijbel in Gewone Taal (BGT). Toch is deze Bijbelkring niet zo gewoon, want de deelnemers hebben wat op hun kerfstok. Dit is een gevangenis, de Penitentiare Inrichting Heerhugowaard. Via een detectiepoortje, door twee deuren die alleen voor de dominee en mij open gingen, en langs een paar gangen en trappen ben ik bij de Bijbelkring aangekomen. Wat ik vandaag wil weten is: wat de Bijbel

betekent voor gevangenen. Dominee Kwantes kreeg vorig jaar 100 Bijbels in Gewone Taal (BGT) cadeau van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap (NBG). Daarvan zijn er nu nog zo'n 25 over; de andere 75 zijn weggegeven aan gevangenen. Mark is blij met zijn BGT: 'Ik heb echt geen zin om in de Bijbel te lezen en dan telkens te moeten uitzoeken wat een woord betekent.'

Mens blijven

'We komen hier om hoop te houden', zegt John, een van de andere deelnemers aan de Bijbelkring. Hij ziet eruit als een bodybuilder waar je beslist geen ruzie mee wilt krijgen. 'De meesten van ons waren al gelovig. Maar we hebben foute dingen gedaan en daarvoor worden we gestraft. Dan wil je de hoop niet verliezen, en je zoekt kracht. Daarom zijn we hier met de Bijbel bezig.' Elias vult aan: 'Het gaat er vooral om dat we méns blijven. We zijn meer dan onze detentie. Dit is geen poppenkast, we zijn serieus bezig!'

Vanmorgen bespreekt de kring 2 Thessalonicenzen 2, over Jezus' terugkomst en de misleiding en verleiding die daaraan voorgaan. De mannen vertellen wat ze lezen direct naar hun eigen leven. 'Je raakt van het pad af', zegt Theo, 'en daar probeert de duivel je te houden. Ik kreeg een schuldgevoel omdat ik mensen naar de kl*** had geholpen en wilde mezelf beter voelen. Dus ging ik met mijn geld mensen helpen. Maar dat loste niks op.' Elias: 'Gokken, geld, alcohol, dat zijn verleidingen.'

Ook al ben je gelovig, als je de hoop verliest kun je zwichten voor zo'n verleiding. Het is een heel actuele waarschuwing.'

Vrije ruimte

'Deze kamer geeft de gevangenen een vrije ruimte', vertelt Kwantes me als de Bijbelkring voorbij is. Hij werkt sinds 2010 als geestelijk verzorger in deze gevangenis. 'In de gespreksgroepen die ik hier houd, kunnen ze vrijuit praten. Dat kunnen ze op hun afdeling niet. 'Net zo belangrijk zijn de een-op-een-gesprekken die hij met gedetineerden heeft. 'Daar kunnen ze hun problemen op tafel leggen. Ook komen daar de emoties los. Die laten ze verder niet zien, want je houdt je groot, dat is in de gevangenis een ongeschreven wet.'

Het wekelijkse christelijke hoogtepunt is de zondagse kerkdienst. Zo'n 40 tot 50 van de in totaal 250 gedetineerden bezoeken deze dienst. Kwantes neemt me mee naar de kerkzaal, waar een indrukwekkend, wand vullend schilderij hangt van het Nieuwe Jeruzalem uit Openbaring 21. Gemaakt door een gedetineerde en vol symboliek: de stad heeft kerken, maar ook een synagoge en een minaret.

Blikje cola

'Applaus voor het Bijbelgenootschap!' Zo word ik als NBG-medewerker welkom geheten, als ik 's middags dezelfde gesprekskamer opnieuw binnenstap. Nu bij een andere groep, de gesprekskring. Ze branden meteen los: ze vinden de BGT 'een geweldige Bijbel, want daarin kun je alles begrijpen.' Deze kring is flink wat groter. De twaalf deelnemers gaan in gesprek over vergeving, aan de hand van Matteüs 18:21-35 uit de BGT. Daar vertelt Jezus een verhaal over een koning die zijn dienaar miljoenen kwijtscheldt. Toch is deze man niet vergevingsgezind: hij gooit iemand die hem een paar duizend schuldig is, in de gevangenis. 'Wat vinden jullie van die reactie?' vraagt Kwantes aan de groep. 'Zoiets gebeurt hier elke dag!' roept Hans. 'Je maakt ruzie over een blikje cola die iemand jou nog moet terugbetalen. En dan ga je zijn hele cel verbouwen!' De mannen herkennen dit. Want je zit opgesloten, maar je bent vanbinnen nog steeds haatdragend of gefrustreerd en je ontploft zomaar. 'Als iemand elke dag iets uit je cel pakt, word je vanzelf wantrouwig', zegt Theo. 'En dan is vertrouwen heel lastig.'

Maar, zegt Johan, 'Je kunt toch ook niet eindelijk alles maar pakken (= incasseren, PS) wat anderen je aandoen?' Daar zet John meteen iets tegenover: 'Als ik niet vergeef, blijf ik zelf met de shit zitten.' En daar haakt dominee Kwantes op in: het gaat in dit verhaal zowel om vergeving vragen als om vergeving krijgen. 'In beide gevallen is het belangrijk dat jij je eigen stukje doet, ook als die ander jou niet om vergeving vraagt of jou geen vergeving schenkt.' De mannen knikken instemmend.

Tweede kans

Wat drijft Arjen Kwantes om met de Bijbel te werken onder gevangenen? 'Ik werkte in de grafische industrie en kwam voor het eerst in deze gevangenis als muzikant', vertelt hij. 'Ik moest gitaar spelen in de zondagse kerkdienst. Wat ik meemaakte raakte me zo, dat ik het over een andere boeg heb gegooid en

nu geestelijk verzorger ben. Ik geloof in een tweede kans voor deze gemarginaliseerde mensen. Al snel werd me duidelijk dat heel wat gevangenen een kerkelijke achtergrond hebben. Als ik dat hoor, neem ik contact op met hun voorganger. Die komt dan op bezoek voordat deze gedetineerde vrij komt.

De mannen weten dat je een Bijbeltekst heel verschillend kunt lezen en toepassen. Daarom lezen ze graag samen met anderen en leren ze van elkaars mening. En je merkte hoe ze het Bijbelverhaal rechtstreeks doorvertalen naar hun eigen situatie: "Als ik van iemand een winkelbox krijg – een gewaardeerd cadeau in de gevangenis – moet ik niet vervelend doen over een pakje shag". (Een winkelbox is een doos met persoonlijke boodschappen, die gedetineerden kunnen verdienen als ze ervoor sparen, PS). Als een Bijbelverhaal op die manier landt, vind ik dat fantastisch.'

Ook in de een-op-een-gesprekken met gedetineerden opent Kwantes de Bijbel. 'Met een man die ver bij God vandaan was geraakt, las ik Psalm 139. Waar je ook heen vlucht, God is er. Hij werd stil, en daar is heel wat voor nodig bij een gedetineerde. De psalm kwam echt bij hem binnen. En dan besef ik: hier doe ik het voor.'

*) alle namen van gedetineerden in deze reportage zijn gefingeerde namen.

Peter Siebe is journalist en werkt als persvoorlichter en eindredacteur bij het NBG.

Online: <https://www.bijbelgenootschap.nl/impactverhaal/het-gaat-erom-dat-we-mens-blijven/>

De Spreidingswet: 'iets is beter dan niets'

De Tweede Kamer stemt 3 oktober over de Spreidingswet voor de asielopvang. INLIA-directeur John van Tilborg hoopt dat de wet wordt aangenomen. Ondanks het feit dat er een beter alternatief is, maar: 'Iets is beter dan niets'.

Het kan echt niet langer zo, vindt van Tilborg: "We hebben vorig jaar mensonterende toestanden gezien in Ter Apel. En er moeten nog steeds noodoplossingen komen. Maar dit is gewoon op te lossen." Het gebrek aan opvangplaatsen komt onder meer doordat weinig gemeenten asielopvang bieden.

De Spreidingswet verplicht alle gemeenten mee te doen. Gemeenten zelf willen dat de wet er komt – wel in een beter uitvoerbare vorm – en ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten pleit daarvoor.

't KAN: fatsoenlijk, eerlijk en duurzaam

Ondertussen ligt er een ander voorstel om de crisis in de asielopvang fatsoenlijk, eerlijk en duurzaam op te lossen: Plan 't KAN. INLIA nam er samen met de Raad van Kerken in Nederland, deskundigen en gemeentelijke bestuurders¹ het initiatief voor. Het plan is naar hun overtuiging eenvoudiger, beter en sneller uitvoerbaar dan de Spreidingswet.

1 Samen met migratiespecialist Carolus Grütters van de Radboud Universiteit, algemeen secretaris van de Raad van Kerken in Nederland Christien Crouwel, voorzitter van de Werkgroep Vluchtelingen van de RvKN Ineke Bakker, de Utrechtse wethouder Rachel Streefland en burgemeester van Tynaarlo Marcel Thijsen.

Kleinschaligheid is het speerpunt: "Een schaal die past bij de omgeving is beter voor de samenleving, de integratie, de nieuwkomers zelf. Het enige tegenargument is bedrijfseconomisch. En dat is een kwestie van hoe je het organiseert."

De wijze waarop INLIA al jaren opvang organiseert, met veel eigen verantwoordelijkheid en regie voor asielzoekers zelf en met betrokkenheid van de omgeving, drukt de kosten. Van Tilborg: "En dat gaat prima. Maar belangrijker is volgens mij dat we er in Nederland aan toe zijn om een afweging te maken niet enkel op

basis van de kosten, maar op basis van wat goed is voor de maatschappij. ”

De initiatiefgroep zet de lobby voor het plan voort.

Over de Adventskalender

Wil je bewust toeleven naar Kerst? Ook dit jaar biedt Petrus voor de adventsperiode een dagelijkse kalender aan, die je uitdaagt om in aanloop naar Kerst elke dag even stil te staan. Voor elke dag is een korte overdenking beschikbaar, aangevuld met korte (gespreks)vragen, liederen, gebeden en citaten. Online vind je bij elke dag een korte inspirerende video.

Ga mee!

Met het thema 'Ga mee!' sluit de kalender aan bij het jaarthema van de Protestantse Kerk in 2023-2024: 'Ga mee! Samen getuigen van geloof, hoop en liefde'. In de eerste adventsweek gaan we op weg met Ruth en Naomi, die onderweg zijn naar Bethlehem. De tweede week pelgrimeren we op de weg van vrede en recht, in het spoor van de profeten. In de derde adventsweek bereiden we ons voor op de geboorte van Jezus. De uitnodiging klinkt: kom, ga mee naar Jezus, het kind in de kribbe!

De adventskalender is te bestellen via petrus.protestantsekerk.nl

Gemeenteleven digitaal

Al jarenlang komt ons kerkblad Gemeenteleven zo'n zes à zeven keer per jaar uit. Nadat de redactie het in elkaar heeft gezet, gaat het naar de drukker en vervolgens zorgen een stuk of tien vrijwilligers ervoor, dat u het blad in de brievenbus krijgt. Sommige gemeenteleden hebben aangegeven dat ze Gemeenteleven liever in hun digitale brievenbus willen ontvangen, dus via de mail. Dat juichen wij toe, want dat scheelt ons in de drukkosten. Ontvangt u Gemeenteleven voortaan liever ook via de mail? Dat kan! Stuur een mailtje naar pkngrave@outlook.com en u ontvangt Gemeenteleven direct na het verschijnen in uw mailbox.

Verschijningsdata volgende edities

Editie	Uiterste Inleverdatum	Verschijnings- datum
Kerst	25 november 2023	04 december 2023

redactie.pkngrave@gmail.com

Inleveren op A4, in word (geen pdf) , lettertype Verdana, lettergrootte 10.

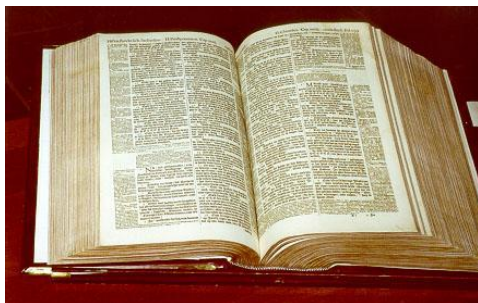
Na de sluitingsdatum is plaatsing niet verzekerd.

De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te wijzigen, in te korten of niet te plaatsen.

Richtlijn voor omvang artikelen: maximaal 600 woorden.

Leesrooster

Zondag 22 okt	Jesaja 45,1-7 Psalm 96 1 Tessalonicenzen 1,1-10 Matteüs 22,15-22
Zondag 29 okt	Deuteronomium 6,1-9 Psalm 1 1Tessalonicenzen 2,1-8 Matteüs 22,34-46
Zondag 5 nov	Spreuken 9,1-18 Psalm 43 1 Tessalonicenzen 2,9-13 Matteüs 25,1-13
Zondag 12 nov	Jesaja 48,17-21 Psalm 70 1 Tessalonicenzen 4,1-8 Matteüs 25,14-30
Zondag 19 nov	Ezechiël 34,11-17 Psalm 90 1 Tessalonicenzen 4,9-12 Matteüs 25,31-46
Zondag 26 nov	Daniël 12,1-4 Psalm 97 1 Tessalonicenzen 5,1-11 Matteüs 24,14-35

Biologische Tuinderij

Afhaalpunten: o.a. Reek, Grave, Mill, Langeboom, Zeeland, Uden

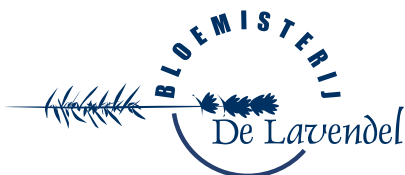
**Biologische groente- en fruit-
abonnementen en boerderijwinkel**

Openingstijden Boerderijwinkel:
woensdag: 13 tot 19 uur, vrijdag: 9 tot 21 uur en
zaterdag van 9 tot 18 uur.

Meino Koning, Schaijksestraat 17, 5375 KC Reek
Website: www.2linden.nl * E-mail: info@2linden.nl

VOOR AL UW BLOEMWERKEN

Nu ook online bestellen!

www.delavendel.nl

Jan en Ine Polman Klinkerstraat 2
Klinkerstraat 2 5361 GW Grave

CHINEES INDISCH RESTAURANT

美麗華酒樓
'MAI-LI'

Hoofschestraat 11
5361 ET Grave
Tel. 0486-476175

Van de Laar
Voet & Zorg[®]

voor een passende oplossing

Klinkerstraat 12 - Tel: 0486 - 472100

voor een passende oplossing

- * Orthopedische schoenen
- * Aanpassingen aan confectieschoenen
- * Steunzolen
- * Verbandschoenen
- * Valinos dé op maat gemaakte slipper
- * Dutchoe dé modieuze orthopedische schoen

Looplab aanwezig

Specialist in digitaal drukwerk

Drukkerij Kamoen

www.kamoen.nl

Media
all-in-1 Connection

MARY CHAND

▪ W O N E N ▪

Trompetterstraat 4 - 5361 ER - Grave

T.0486-420805

Whatsapp 06-16863176

E. info@marychand-wonen.nl

W. www.marychand-wonen.nl

WILLIAM HERMANUSSEN

keurslagerij en catering

Verstand van lekker eten!

Hoogstraat 17 • Overasselt • tel. (024) 6221329 • Maasburg 1 • Cuijk • tel. 0485-317138

www.hermanussen.keurslager.nl

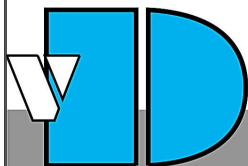
van Keijsteren

Kooikersweg 5

Grave

Tel. 0486 - 47 21 18

www.garagevankeijsteren.nl

VAN DINTHER

B O U W B E D R I J F

Runstraat 65 - 5374 AB Schaijk - Tel. 0486-461851

www.bouwbedrijfvandinther.nl

IN2HAIR

Tel: 0485 312 017

Molenstraat 23a - 5431 BW Cuijk

www.in2haircuijk.nl